

فصلی از کتاب: « سازمان ملل متحد »

مؤلف: دکتر منوچهر گنجی

ناشر: شرکت سهامی کتابهای جیبی

پیدایش سازمانهای بین المللی

۱- وحشت جنگ به صورت انگیزه ای برای همکاری

۲- احساسات بشردوستی

۳- ضرورت تعدیل شکاف مابین سطح زندگی مردم

۴- منظره ایجاد شرایط لازم برای برقراری و حفظ

صلح پایدار

۵- پیشرفت تکنولوژی و علم و صنعت

۶- هر قدر دانش بشری توسعه می یابد روابط افراد بشر با

یکدیگر بیشتر و احتیاج به همکاری و تعاون زیاده تر و فاصله آنان

از یکدیگر کمتر می شود. پیشرفت شگفت آور تکنولوژی ملتها را

متکی و پایمند به یکدیگر نموده است. در اثر تسهیل وسایل ارتباط

جمعی و مسافرت، مردم جهان بیش از هر زمان دیگر با یکدیگر

مربوط گشته و ترس و نفرت متقابل آنان که ناشی از عدم شناسایی

یکدیگر بوده به سرعت کاهش یافته است. کلیه کشورها علاقه

روز افزونی به گسترش مبادلات بازرگانی و توسعه روابط اقتصادی با

یکدیگر نشان می دهند. این روابط همراه با پیشرفت صنعت و

سهولت وسایل ارتباطی و حمل و نقل توسعه یافته و ایجاد سازمانهای

بین المللی خاصی از قبیل صندوق بین المللی پول، بانک جهانی

توسعه و ترمیم، کنفرانس توسعه و تجارت سازمان ملل متحد و دهها

سازمان بین المللی دیگر را باعث شده اند. وسایل خبری جدید

زمان ما اجازه نمی دهد که مردم دنیا از اتفاقات و حوادثی که در

نقاط دیگر رخ می دهد بی اطلاع باشند. در قدیم ممکن بود صدها

هزار بلکه میلیونها نفر از وبا و طاعون و مالاریا و انواع امراض

دیگر در نقطه ای از کره زمین جان بسپارند و زنگ خطری در

سایر نقاط دنیا به صدا در نیاید. مردم منطقه ای از يك کشور ممکن

بود در اثر قحطی و خشکسالی از بین بروند در حالی که مردم مناطق

دیگر همان کشور در وفور نعمت به سر برند. نقطه ای را ممکن بود

سیل، طوفان، زلزله یا فوران کوههای آتشفشان به نیستی بکشد

و احساس خطر یا همبستگی برای دیگران در مقابل افراد بی خانمان

بخت برگشته آن نواحی به وجود نیاید. ولی در دنیای امروز

در پرتو اختراعات و اکتشافات جدید و توسعه علوم و فنون، جوامع

بشری وابستگی زیادی در مقابل این نوع حوادث نسبت به یکدیگر

نشان می دهند. بنابراین:

پروزیهای علمی و تکنولوژی از يك طرف، خطر جنگ

و منازعات بین المللی که جامعه بشری را به نیستی تهدید می کند از

طرف دیگر، و « شوک آینده » (۱) دنیای تکنولوژی معاصر

امروز، بیش از هر زمان دیگر لزوم همکاری و تعاون بین المللی را

به خوبی آشکار می سازد. تأسیس سازمانهای جهانی دولتی و غیر

دولتی از ابتدای قرن بیستم نمایشگر نیاز شدید زمان ما به توسعه

روابط دوستانه و همکاریهای بین المللی است. سازمان ملل متحد

نیز زاینده این نیاز است. هر چند حوزه صلاحیت و قدرت واقعی

آن، آن طور که باید جوابگوی الزامات حفظ صلح و امنیت

بین المللی و توسعه روابط دوستانه و عادلانه بین ملل مختلف و ایجاد

شرایط زندگی انسانی برای کلیه مردم جهان نیست.

گرچه فعالیت و تعداد سازمانهای بین الدولی (۲) در سالهای

مقدار جنگ جهانی دوم افزایش سریع یافته است لیکن تأسیس

این سازمانها پدیده تازه ای نیست بلکه لااقل صد سال سابقه دارد (۳)

معدالک در قرن بیستم است که این سازمانها تحرك بیشتری پیدا

می کنند.

در سال ۱۹۰۰ در سطح جهانی فقط یازده سازمان بین الدولی

وجود داشت و از آن پس تعداد این سازمانها به سرعت افزایش یافت.

طی دوره ۱۹۰۱ تا ۱۹۳۰ تعداد آنها از مجموع کلیه سازمانهای

قلمی بیشتر افزایش پیدا نمود. همچنین تعداد سازمانهای بین الدولی

که از پایان جنگ دوم تا سال ۱۹۶۵ تأسیس شد بیش از سه برابر

مجموع تعدادی است که قبل از سال ۱۹۴۰ وجود داشته است.

همان طور که ملاحظه شد سرعت گسترش این سازمانها قابل توجه است.

برفاصله زمانی بین دو جنگ جهانی فقط ۲۰ سازمان به وجود

آمد در حالی که تعداد سازمانهای بین المللی که طی سالهای ۱۹۴۱

تا ۱۹۶۶ تأسیس شد به ۱۲۰ سازمان بالغ گردید.

تعداد سازمانهای بین المللی غیردولتی از سازمانهای

بین المللی دولتی به مراتب بیشتر است. در حال حاضر جمع تعداد

آنها بیش از هشت برابر سازمانهای بین المللی دولتی است (۴).

الف - علل ایجاد سازمانهای بین المللی

عوامل زیر از جمله عواملی هستند که در گسترش سریع

سازمانهای بین المللی در صدسال اخیر مؤثر بوده اند:

۱- پیشرفت تکنولوژی و علم و صنعت.

۱- زمانی که مردم دنیا متوجه می‌شوند که سرنوشت جهان بستگی به انفجار چند بمب اتمی و یا هیدروژنی دارد احساس همبستگی آنان در برابر خطر مشترک بیشتر می‌شود. بدین ترتیب خواستار تنظیم و برقراری قراردادهای منع آزمایشهای اتمی و هیدروژنی و منع گسترش سلاحهای هسته‌ای می‌شوند.

۲- در روزگاری که دانش پزشکی به قدری توسعه می‌یابد که متشاء بعضی از امراض از جمله نوعی گریپ رادر کشور یا منطقه‌ای به فاصله چندین هزار کیلومتر جستجو و کشف می‌کنند، تعاون و همکاری بین المللی برای جلوگیری، مهار کردن و از بین بردن آن در سرچشمه ظهور تجلی می‌کند و سازمانهای بین المللی مانند سازمان بهداشت جهانی تأسیس می‌شود تا به طریق مؤثر در سطح جهانی با بروز امراض و شیوع آن مبارزه کند.

۳- وقتی مردم کشورهای عقب افتاده از کاروان توسعه و صنعت جهان معاصر در اثر توسعه ارتباطات جمعی مانند روزنامه، رادیو، تلویزیون، بیسیم و مافرت به خارج از وضع زندگی مردم سایر کشورها مطلع می‌شوند به محرومیتها و ناکامیهای خود پی برده و برای ریشه کن ساختن استعمار و فئودالیسم و استثمار مصمم و متحد می‌شوند و در نتیجه همین آگاهی و اعتراض نسبت به وضع نابسامان اقتصادی و اجتماعی خود در مقام مقایسه با مردم کشورهای صنعتی است که سازمانهای متعدد اقتصادی و اجتماعی جهانی به منظور اقدام در کاهش اختلاف فاحش سطح زندگی مردم کشورهای مختلف جهان تأسیس می‌شود.

۴- زمانی که با ریشه کن ساختن امراض خانمانسوز مانند وبا، طاعون، آبله، مالاریا و امثال آن از رقم مرگ و میر در همه کشورهای به طور فاحشی کاسته می‌شود در حالی که زاد و ولد بخصوص در کشورهای عقب افتاده کماکان افزایش می‌یابد، مسئله اضافه جمعیت نسبت به مواد غذایی موجود نه تنها در سطح ملی بلکه در سطح بین المللی مطرح می‌گردد و کنفرانسهایی به منظور بررسی مسائل مربوط و جستجوی سیاست جهانی در این زمینه برقرار می‌شود.

۵- در عصری که ما زندگی می‌کنیم اخبار با سرعتی در حدود سرعت نور یعنی در حدود ۳۲۰۰۰۰ کیلومتر در ثانیه حرکت می‌کند. هر واقعه‌ای که در یک گوشه جهان اتفاق می‌افتد لحظه‌ای بعد در نقاط دیگر منعکس می‌شود. مردم روی زمین حرکات انسان را در سطح کره ماه و در فاصله‌ای قریب نیم میلیون کیلومتر به چشم می‌بینند. دنیای ما دنیایی است که در گوشه‌ای از آن جنگی درگیر شود و ماهها بعد خبر آن به سایر کشورهای برسد چنانچه در پیکار نیواورلئن (۵) در ۸ ژانویه ۱۸۱۵ چنین اتفاقی رخ داد. بدین ترتیب که قرارداد ترک محاصره موسوم به قرارداد ژنت (۶) بین دولتین امریکا و فرانسه که در ۲۲ دسامبر ۱۸۱۴ به امضا رسید ولی ژنرال امریکایی به نام جکسون که فرمانده نیروهای امریکا در جبهه نیواورلئن بود در ۱۹ فوریه یعنی قدری کمتر از دو ماه بعد از انعقاد قرارداد از آن اطلاع پیدا کرد.

با توجه به مراتب فوق و نظر به اینکه اکتشافات و اختراعات جدید به سرعت منتشر شده و استفاده از آن شامل سرحدات جغرافیایی خاصی نمی‌شود، یعنی همه کشورهای باید بتوانند از آخرین مراحل ترقی علم که شامل اختراعات گوناگون صنعتی و فنی است بهره‌مند شوند، غیر قابل تصور است که کشوری بخواهد اختراعات و اکتشافات مسلم علمی دیگر کشورها را نادیده گرفته و خود راهی را که دیگران پیموده و هموار کرده‌اند از ابتدا پیماید (۷). بنابراین نتایج اختراعات و اکتشافات علمی جدید با بستی در دسترس مردم کلیه کشورهای قرار گیرد و به منظور بهبود زندگی و رفاه کلیه مردم جهان مورد استفاده قرار گیرد. این اختراعات عبارتند از: اختراع موتورهای مولد برق، سنساری مدرن، رادیو، تلویزیون، ماشین آلات مختلف، داروهای گوناگون، کودهای شیمیایی، وسایل کشاورزی مدرن، کارخانه‌های ذوب آهن و امثال آن.

میزان تخصص در رشته‌های مختلف صنعت و علوم و فنون در سطح بین المللی و وابستگی و اتکاء کشورها به یکدیگر به حدی است که در مواردی ممکن است کشوری نتواند پیش از چند روز یا چند ماه بدون ارتباط اقتصادی با سایر کشورها به زندگی عادی خود ادامه دهد. به طور مثال اگر ارتباط بازرگانی انگلستان با دنیای خارج قطع شود این کشور نتواند بیش از چند هفته به زندگی عادی خود ادامه دهد. در آغاز جنگ دوم جهانی وزیر خواروبار انگلیس با کمال غرور اظهار می‌داشت که ذخیره غذایی انگلیس به حدی رسیده که در صورت قطع شدن جزیره انگلستان از دنیای خارج می‌تواند سه تا چهار ماه احتیاجات غذایی مردم کشور را تأمین کند.

این وابستگی شدید و پایبندی کشورها به یکدیگر که زاینده پیشرفت سریع دانش و تکنولوژی و ارتباطات است بالطبع نیازمند سازمانهای بین المللی است. بنابراین سازمانهای بین المللی را می‌توان به عنوان مؤسسات و نظامهایی که به منظور ایجاد همکاری و تعاون بین دول در زمینه‌های مختلف، از جمله استفاده از اکتشافات و اختراعات جدید و تجربیات یکدیگر، به وجود آمده‌اند، تعریف کرد. کشورها برای اینکه بتوانند به هدفهای مشترک خود در سطح بین المللی به بهترین وجه جامعه عمل ببوشانند به تشکیل سازمانهای بین المللی اقدام نموده‌اند. سازمان ملل متحد هسته مرکزی این سازمانها بوده و در واقع نقش آن هماهنگ کردن کلیه همکاریهای بین المللی است. این واقعیت در بند ۴ ماده یک منشور ملل متحد به شرح زیر به رشته تحریر درآمده است:

«۴- بودن مرکزی برای هماهنگ کردن اقداماتی که ملل جهت حصول این هدفهای مشترک معمول می‌دارند».

دو: وحشت جنگ به صورت انگیزه‌ای برای همکاری بین المللی بدیده است که اگر جنگی نظیر آنچه دوبار در نیمه اول قرن بیستم رخ داد در گیرد این بار به مراتب وحشتناکتر از گذشته خواهد بود و محتمل است که با بیرحمی کامل تمدن بشری را در کام خود بکشد. این تصور نه تنها مردم جهان بلکه حکومتهای مقتدر دنیا را نیز به وحشت انداخته آنان را وادار به اندیشه یک پیشگیری مؤثر نموده است تا جایی که سبب شده است که کشورهای مقتدر جهان به طور جدی وسایل مسالمت آمیزی را برای حل اختلافات خود بر گیرند و آن وسایل را تقویت کنند. وجود سازمان ملل متحد و بخصوص وجود شورای امنیت سازمان تاحد زیادی معمول وحشت از چنین جنگ احتمالی غیر قابل کنترل و جهانگیر است.

نگاهی به آمار خسارات و تلفات جنگ جهانی اول و دوم به شرح زیر اهمیت عامل وحشت از جنگ را در پیدایش سازمانهای بین المللی آشکار می‌سازد:

خسارات و تلفات جنگ اول جهانی

بودجه نظامی	۲۱۸۰۰۰۰۰۰۰ دلار
خسارات مالی	۲۷۸۰۰۰۰۰۰۰ دلار
تلفات جانی	۹۰۰۰۰۰۰ نفر

خسارات و تلفات جنگ دوم جهانی

بودجه نظامی	۱۹۱۶۷۶۰۰۰۰۰۰ دلار
خسارات مالی	۳۱۶۳۰۰۰۰۰۰۰ دلار
تلفات جانی	۲۳۰۰۰۰۰۰۰ نفر

امروزه جنگ با به کار بردن سلاحهای هسته‌ای از حالت محدود سابق که طبق موازین وقواعد بین المللی فقط به نظامیان حرفه‌ای اختصاص داشت خارج شده و همه کس و همه جا را در بر می‌گیرد. علاوه بر این یک ارتش مدرن در زمان ما ممکن است از میلیونها افراد آموزش دیده آماده و ذخیره تشکیل شود که قسمت عمده‌ای از مردم یک کشور را دربر می‌گیرد. در جنگ

اتباع خود باشند در ایجاد سازمانهای بین‌المللی که خطر جنگ را کاهش می‌دهد توافق می‌نمایند و به منظور تخفیف بحرانهای بین‌المللی از آن استفاده می‌کنند .

سه : احساسات بشردوستی

می‌توان احساسات بشردوستی را نیز از جمله عوامل مؤثر در پیدایش سازمانهای بین‌المللی دانست . این احساسات گاهی به صورت اجتماعات بین‌المللی « طرفدار آزادی بردگان » و یا به صورت مداخله جمعی چند کشور، در امور کشور دیگری تحت عنوان مداخله به‌خاطر بشردوستی یا به صورت اعتراض مردم دنیا در مقابل تبعیضات نژادی یا اعمال کشتار دسته‌جمعی (۸) (ژنوسید) جلوه کرده است . وقتی خبر کشتار دسته‌جمعی هزاران نفر از افراد بشر در گوشه‌ای از دنیا به گوش مردم جهان می‌رسد طبیعی است که احساسات آنان را جریحه‌دار می‌کند و دولتها تحت فشار افکار عمومی توافق می‌کنند که حق حیات را برای کلیه افراد بشر محترم شناخته و از اعمال ژنوسید جلوگیری کنند و بدین ترتیب مقاوله‌نامه منع کشتار دسته‌جمعی به تصویب مجمع عمومی ملل متحد می‌رسد و در اثر همین افکار عمومی ، منشور سازمان ملل متحد مقام خاصی برای مراعات و توسعه روزافزون حقوق بشر و آزادیهای اساسی قائل شده است و بدین منظور تشکیل کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد را لازم دانسته است (۹) . یا کشورهای يك منطقه تصمیم گرفته‌اند تشکیلات منطقه‌ای خاصی برای حمایت از حقوق بشر و آزادیهای اساسی به وجود آورند . (۱۰)

بدین ترتیب می‌بینیم که احساسات بشردوستی که بر مرزهای ملی فائق آمده و به کمک وسایل خبری مدرن تقویت و استحکام یافته خود عاملی مؤثر در بسط و گسترش فعالیت سازمانهای بین‌المللی به‌شمار می‌رود .

چهار : ضرورت تبدیل شکاف مابین سطح زندگی مردم جهان

در تاریخ تمدن بشر هیچ‌گاه جهان ، مرکب از چنین تعداد کبیری کشور مستقل (۱۱) نبوده ، کشورهای که از لحاظ بنیة عالی و سطح متوسط درآمد فردی باهم اختلاف فاحش دارند . بدیهی است که مردم کشورهای عقب مانده حاضر نیستند ناظر فقیر روزافزون خود و رفاه دایم‌التزاید مردم کشورهای صنعتی باشند . همان‌طور که در داخل يك کشور فرق فاحش بین سطح زندگی ، سواد و بهداشت ، و هر يك قسمت از کشور با مردم قسمتهای دیگر باعث ناراحتیهای فراوان می‌شود و برای مدت درازی قابل دوام نیست ، در سطح بین‌المللی نیز اختلاف فاحش سطح زندگی بین مردم کشورهای جهان آن هم به‌شکلی که این اختلاف به‌طور دایم تشدید شود قابل دوام نبوده ناراحتیهای بسیاری را باعث خواهد شد .

انگیزه غالب انقلابات ، کشمکشها و خونریزیها در داخل کشورها اختلاف عمیق و غیرعادلانه مابین سطح زندگی اقلیتی معدود و اکثریت بزرگ مردم فقیر و تنگدست بوده است . این اکثریت محروم و فراموش شده است که پس از مدتی محرومیت به‌تنگ آمده و علیه اقلیت ثروتمند و بیخیا از وضع هم‌نوع خود قیام می‌کند . تاریخ نمونه زیادی از این انقلابات را ثبت نموده است . در سطح بین‌المللی نیز هرچه شکاف بین کشورهای عقب‌مانده و صنعتی عمیقتر شود خطر اصطکاک شدید بین دو بلوک غنی و فقیر قریب‌الوقوع‌تر خواهد شد .

کشورهای جهان اکثراً متوجه این گرایش خطرناک به سوی تقسیم جهان به دو گروه کشورهای فقیر و کشورهای غنی شده‌اند . کنفرانس توسعه و تجارت سازمان ملل متحد در سال ۱۹۶۴ صرفاً زاینده همین توجه است . تنها از طریق همکاری و تعاون و روابط اقتصادی عادلانه است که می‌توان لااقل از تشدید این اختلاف فاحش بین دو گروه مذکور جلوگیری نمود . جهت تأمین عدالت

احتمالی آینده نه‌تنها نظامیان بلکه کلیه افراد کشورها اعم از زن و مرد خواه در ارتش و خواه در خدمات دیگر وابسته به ارتش به‌فعالیتهای جنگی گمارده می‌شوند . تخمین زده شده که بین ۲۵ تا ۵۰ نفر باید کار کنند تا هزینه يك سرباز ارتش مدرن در جبهه جنگ تأمین شود . در گذشته ، غیرنظامیان ، در مواردی که دور از منطقه عملیات جنگی بودند اثرات جنگ را از طریق بالا رفتن مالیاتها و قیمت‌های نیاز زندگی حس می‌کردند در حالی که در جنگ احتمالی آینده زنان و مردان در کارخانه‌های موشک‌سازی و کارگران معادن و کارکنان کشتیها ، راههای هوایی و زمینی همگی مانند سرباز در خطوط مختلف جبهه برای پیروزی در جنگ بسیج می‌شوند . در گذشته « حقوق بین‌الملل زمان جنگ » بین افراد نظامی و غیرنظامی تفکیک قائل می‌شد و غیرنظامیان را که در عملیات نظامی به‌هیچ‌وجه دخالتی نداشتند در مقابل تجاوز حمایت می‌نمود . اما در جنگ احتمالی آینده امکان چنین تفکیکی وجود ندارد . زیرا همه در عملیات جنگی به‌تجوی شرکت خواهند داشت .

جنگ احتمالی آینده وقتی پایان می‌پذیرد که روحیه تمام مردمی که از مهلکه آن جان بدر برده‌اند فرسوده و درهم‌شکسته شده است . سلاح جنگ مدرن ترس و وحشت ، گرسنگی و دربرداری است و این سلاح فقط علیه افراد نظامی به‌کار نمی‌رود ، همه جهانیان در معرض حمله این سلاح قرار دارند .

در گذشته « حقوق بین‌الملل زمان جنگ » بین اموال و وسایل نظامی و غیرنظامی قائل به تفکیک شده ، اموال غیرنظامیان را که به‌هیچ‌وجه در جنگ مداخله نداشتند ممنوع از تصرف و تخریب می‌دانسته است . ولی جنگ احتمالی آینده ذاتاً طوری نیست که بتوان قوانین زمان جنگ را که در گذشته مراعات می‌شده در آن رعایت نمود . وسعت میدان جنگ هسته‌ای به‌حدی است که بالطبع اموال همه مردم در هر کجا در معرض انهدام قرار می‌گیرد کشور در حال جنگ تنها انگیزه‌اش پیروزی خویش است و اکثراً به‌هر وسیله حتی به‌تصرف اموال غیرنظامیان دشمن و اموال مردم يك کشور بی‌طرف نیز متوسل می‌شود . در واقع به‌ازمیان بردن هر وسیله‌ای که به‌تجوی از انحاء در پیروزی دشمن مؤثر باشد دست می‌زند . در جنگ دوم جهانی کارخانه بل‌برینگ‌سازی آلمان و تصفیه‌خانه‌های نفت رومانی از جمله هدفهای عمده متفقین بود زیرا این تأسیسات در تجهیز قوای آلمان نازی مؤثر بود . گرچه آن کارخانه‌ها و تصفیه‌خانه‌ها متعلق به شرکت‌های آمریکایی بودند .

در گذشته فقط بیماران تأسیسات نظامی و استراحتگاه‌ها شهرها مشروع شناخته می‌شد . امروزه در عمل می‌بینیم که هر بلایی ممکن است هدف بیماران هوایی یا توپخانه قرار گیرد . حتی در جنگهای محدود منطقه‌ای ما ناظر این حملات به‌تأسیسات غیرنظامی از قبیل سد ، کارخانه‌های برق ، فرودگاههای غیرنظامی و ایستگاه راه‌آهن و حتی مدرسه و بیمارستان هستیم .

در گذشته دامنه جنگ محدود به‌دوطرف متخاصم بود و سایر کشورها می‌توانستند بیطرف مانده و از بالای جنگ در امان باشند . ولی ما ایرانیان به‌خوبی دیدیم که حقوق بیطرفی نیز عملاً طی دو جنگ جهانی گذشته خالی از مفهوم شد و کشور بیطرف مانند کشور متخاصم از مصیبت‌های جنگ مصون نماند .

وقتی جنگ همه اموال خصوصی و عمومی و همه اشخاص را در هر شغل و مقامی دربر می‌گیرد بالطبع اداره و کنترل جنگ در موارد بسیار مستلزم اجرای مقررات شدید و حتی خشونت‌آمیز نسبت به همه افراد يك کشور می‌شود و در اینصورت آیدموکراسی ، حقوق بشر و آزادیهای اساسی معنی و مفهوم واقعی خود را از دست نمی‌دهد ؟

اینهاست مصائب جنگ ، جنگ همه‌گیر و بیرحمانه‌ای که تصور آن وحشت ایجاد می‌کند و هیچ فردی از افراد بشر نمی‌تواند ادعا کند که این وحشت را احساس نخواهد کرد . به‌همین جهت دولتها که به‌مصائب جنگ واقف هستند و پیوسته باید حامی منافع

اجتماعی و تعدیل این فاصله ، اضافه بر کنفرانس یاد شده ، سازمانهای دیگری نیز به وجود آمده اند . در این زمینه می توان از سازمان توسعه صنعتی ملل متحد و برنامه عمران ملل متحد نام برد . نتیجه ای که از بحث مقدماتی فوق حاصل می شود آن است که سازمانهای بین المللی تدریجاً به صورت عناصری ضروری و غیر قابل اجتناب جهان امروز در آمده اند که شناخت آنها برای پی بردن به اساس روابط بین المللی و اوضاع سیاسی جهان ضروری است .

(۱) رجوع شود به کتاب Alvin Toffler تحت عنوان Future Shock

(2) Intergovernmental Organization.

(۳) به طور مثال اتحادیه پست جهانی در سال ۱۸۷۴ و اتحادیه بین المللی ارتباط دور در سال ۱۸۶۵ و سازمان هواشناسی جهانی در ۱۸۷۸ تاسیس گردید . (۴) بلیندل می گوید که یک قرن پیش ، یعنی در سال ۱۸۷۰ در تمام دنیا فقط یک سازمان بین المللی دولتی وجود داشته است ، مجموع کلیه سازمانهای بین المللی غیر دولتی طی صدسال گذشته به ۱۴۴۸ بالغ گردید در

حالی که مجموع کلیه سازمانهای بین المللی دولتی فقط ۱۶۹ بوده است ، برای اطلاع بیشتر در این زمینه رجوع شود به صفحات ۱۴-۵ کتاب :

Donald C. Blaisdell, International Organization, (New York; Ronald Press Company, 1966).

The Battle of New Orleans (۵)

Ghent (۶)

(۷) استثناء بر اصل فوق سری بودن پاره ای آسار علمی مانند اسرار اتمی است . کشوری که اسرار مزبور را کشف نموده مایل نیست که دیگران نیز از آن آگاه شوند .

Genocide (۸)

(۹) درباره حقوق بشر و اقدامات سازمان ملل متحد در این زمینه رجوع شود به فصل دوم از بخش سوم همین کتاب .

(۱۰) کمیسیون و دادگاه اروپایی حقوق بشر از جمله تشکیلات ناحیه ایست که در این زمینه به وجود آمده است .

(۱۱) منظور استقلال حقوقی است . تعداد این کشورها در سازمان ملل متحد تا این تاریخ (۲۷ شهریور ۱۳۵۱) ۱۳۲ کشور است .

مکتب سعدی

تالیف : محمدعلی کشاورز صدر

۶۳۲ صفحه - قیمت ۲۵۰ ریال

«مکتب سعدی» کتابی است که آقای محمدعلی کشاورز صدر به انگیزه شوق و عشق واردات راستین به آثار شیخ اجل سعدی فراهم ساخته است . ایام عزت و انزوا و گوشه نشینی برای بعضی از مردان اهل سیاست ، باس آواز و زیانمند و بی حاصل و بی اثر ، و برای بعضی دیگر ، مایوس و سوسمند و مغنم است . آقای کشاورز صدر از زهره دسته اخیر است که از ایام گوشه گیری و فراغت خود بحد مقدور استفاده معنوی کرده و شاهد این کلام آثار ادبی باارزشی است که در طول سالیان اخیر از خامه ایشان بنامه در آمده است . کتاب «مکتب سعدی» یکی از اینگونه آثار است . کتاب دارای یک مقدمه مفصل و چهار فصل میباشد . برگزیده ای از نقد و نظر محققانی چون ملک الشعرای بهار ، فروغی ، سعید نفیسی ، حکمت ، عباس اقبال آشتیانی ، حسین مسرور ، و فروزانفر در مقدمه آمده که حاوی عقایدی در باب آثار و افکار و احوال سعدی است . چهار فصل کتاب به ترتیب درباره قسمت های اخلاقی و اجتماعی آثار سعدی ، امور سیاسی و ملک داری و تاثیر تربیت و احسان و اخلاق نظریات شیخ درباره عشق و رموز آن است ، و بالاخره منتخبی از بهترین غزلیات شیخ نیز در فصل چهارم کتاب آمده است . مطالعه این کتاب آموزنده و ارزنده را به اهل نظر توصیه می کنیم .

خاطرات سپهبد احمد وثوق

کتاب «خاطرات سپهبد احمد وثوق» حاوی گوشه هایی از پنجاه سال تاریخ معاصر (۱۳۴۰ - ۱۲۹۰) است . آقای وثوق سالها حائز مصادر و مشاغل مهمی در امور لشکری و کشوری بوده اند . و طبعاً خاطرات ایشان بعنوان یک سپاهی سیاستگر یا سیاستگر سپاهی برای کسانی که هنوز زیر و بمها و فراز و فرودهای تاریخ پنجاه سال اخیر ایران را از یاد نبرده اند جالب خاطر و خواندنی است . حسن بزرگ کتاب آنستکه نویسنده در همه جا به اختصار کوشیده و از اطناب و اطاله کلام پرهیز کرده است بعلاوه سعی بلیغ داشته

است تا بدین کلام که در مقدمه آورده در متن کتاب وفادار بماند که «اصح آنست که از تنقید و بدگویی دیگران حتی اگر مرتکب اشتباهاتی شده باشند خودداری شود» که بزرگش نخوانند اهل خرد ... و شاید بهمین جهت است که نویسنده نام اکثر گذشتگان و معاصرین را به نیکی یاد کرده است .

در صدر کتاب ، این شعر کنیم آمده است که دنیائی معنی و مفهوم در آن نهفته است ، و نقل آن از جانب نویسنده میتواند مایه عبرت ناظران باشد :

افشایه حیات دو روزی نبود بیش / آنهم کنیم باتو بگویم چنان گذشت
بگر و زهره یسین دلش بد این و آن / روز دگر بکنند دل زین و آن گذشت!

برمودا

برای آقایان و جوانان

در تمام فروشگاه های کفش ملی

کفش ملی

در خدمت ملت ایران

